

Woda na czasie

Wyzwania jakie stawia przed nami UE
w związku z dyrektywą 2020/2184
w sprawie wody

Wydanie 1/2021

Nieograniczony dostęp do wody pitnej w przestrzeni publicznej –

Jak się do tego przygotować?
Co zrobili już inni?

Jednym z głównym założeń nowej dyrektywy jest zapewnienie dostępu do wody pitnej wszystkim grupom społecznym. W założeniu ma się to odbywać poprzez instalowanie w budynkach i przestrzeni miejskiej publicznych źródeł i dystrybutorów wody pitnej.

WODA W PRZESTRZENI MIEJSKIEJ

Pomysł publicznych stacji wody jest już w Polsce znany i z sukcesami wdrażany na terenach miast. To sposób lokalnych zakładów wodociągowych do promocji swoich działań oraz swojej wody, a dla władarzy pomysł na zachęcenie mieszkańców do bycia bardziej eko. Przekonanie się do picia wody kranowej skutkuje zmniejszeniem ilości kupowanej wody butelkowanej a co za tym idzie redukcji plastikowych odpadów dostających się do środowiska.

Picie wody kranowej z niewiadomych źródeł może wzbudzać negatywne emocje, stąd też pojawiła się idea publicznych

źródeł i źródełek wody pitnej. To specjalne konstrukcje odporne na uszkodzenia, akty wandalizmu oraz posiadające bezołowiową budowę. Montowane na terenach miast, w parkach, przy deptakach, siłowniach zewnętrznych itp. pozwalają zapewnić dostęp do wody wszystkich spragnionym. Ich uniwersalność sprawia,

że pasują do każdego otoczenia, a dla miłośników klasycznych wzorów dostępne są także urządzenia stylizowane.

Takie rozwiązania działają w wielu polskich miast m.in. we Wrocławiu, Legionowie, Krakowie i spotykają się z uznaniem mieszkańców.

GYM74-PF

M-1776

Pod koniec ubiegłego roku Unia Europejska przyjęła Dyrektywę w sprawie jakości i dostępu wody pitnej. Nowe przepisy uaktualniają normy jakości wody z kranu, ustalając maksymalne limity dla niektórych substancji zanieczyszczających, takich jak ołów i szkodliwe bakterie. Dyrektywa określa, jaki jest czas na transpozycję nowych przepisów do prawa krajowego, a jaki na ich wdrożenie w życie. Warto dowiedzieć się, jakie polskie przepisy zostaną zmienione i na kogo będą nakładały obowiązek dostosowania się do nowych wytycznych. Warto także dowiedzieć się więcej na temat sprawdzonych rozwiązań w zakresie dystrybucji wody, które zapewniają nieograniczony dostęp do wody pitnej w przestrzeni publicznej, a już funkcjonują w wielu miastach. Zachęcam do lektury niniejszej broszury.

Marta Lachowska
Ekspert ds. wdrożeń i rozwoju

GAZOWANA KRANÓWKA?

Ponadto bardzo pożądane stają się obecnie sieciowe dystrybutory wody instalowane wewnątrz obiektów i budynków. Do lamusa odchodzą zgrzewki wody butelkowanej czy woda w baniakach – ich zakup i magazynowanie jest kosztowne, konieczne jest wymiana i utylizacja pojemników na wodę, a nieodpowiedni transport i przechowywanie butelek ma niekorzystny wpływ na jakość i smak wody. Najnowsze badania dowodzą, że woda butelkowana niestety bardzo często zawiera śladowe ilości minerałów, natomiast zawiera znaczne ilości mikroplastiku.

Stąd wzrost popularności bezbutlowych dystrybutorów wody. Urządzenia te instalowane są w szkołach, w urzędach, przychodniach, obiektach sportowych i biurach. Pozwalają pracodawcom spełnić wymogi zapewnienia wody dla pracowników i realnie obniżyć koszty związane z jej zakupem. Teraz także pomagają władzom miejskim sprostać nowym

przepisom wynikającym z dyrektywy.

Jeśli chodzi o rozwiązania do użytku wewnętrznego to liczba dostępnych modeli jest naprawdę duża. Są urządzenia stojące, nabladowe, czy naścienne. Co istotne część dystrybutorów posiada funkcje chłodzenia i gazowania wody – dla tych wszystkich, którzy preferują jedynie wodę gazowaną.

URZĄDZENIA BEZDOTYKOWE

Mając na uwadze obecne realia, trzeba dostosować też rozwiązania do aktualnych wymogów. Stąd pomysł i powstanie urządzeń bezdotykowych, uruchamianych za pomocą sensora. Ich użytkowanie jest intuicyjne, a przy okazji bardzo bezpieczne. „Dystrybutory bezdotykowe to hit sezonu. Od początku stanu epidemicznego pojawiły się pytania o bezpieczne i higieniczne użytkowanie naszych rozwiązań. Wprowadziliśmy do oferty urządzenia wykonane z wysokiej jakości materiałów takich jak: stal nierdzewna, czy antybakteryjny plastik, także można je bez obaw dezynfekować

przy użyciu dostępnych płynów antybakteryjnych i antywirusowych. To jednak możliwość bezdotykowego uruchamiania urządzeń była jak najbardziej pożądana i o to pytali często nasi odbiorcy. Staraliśmy się szybko reagować na sugestie i potrzeby naszych odbiorców, dlatego też w drugim kwartale 2020 roku wprowadziliśmy do naszej oferty urządzenia uruchamiane za pomocą sensora.” – mówi przedstawiciel marki Zdrojownia, Ryszard Baranowski.

ZMIANY CZAS ZACZĄĆ

Przed nami czas zmian i wyzwań. Ale warto zaznaczyć, że nowe przepisy unijne są odpowiedzią na potrzeby społeczeństwa. Przyczynią się one do poprawy życia a także do polepszenia stanu naszego środowiska naturalnego. Unia daje trochę czasu na dokonanie zmian, ale warto pamiętać, że czas płynie szybko, więc warto korzystać już ze sprawdzonych rozwiązań i korzystać z doświadczeń innych. Więcej informacji znaleźć można na www.zdrojownia.pl albo u przedstawicieli marki.

Aleksandra Bruszevska

NAJWAŻNIEJSZE ZAPISY DYREKTYWY PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2020/2184

z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (wersja przekształcona) (Tekst mający znaczenie dla EOG)

(...)

(33) W komunikacie z dnia 19 marca 2014 w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej „Dostęp do wody i kanalizacji jest prawem człowieka! Woda jest dobrem publicznym, nie towarem!” Komisja wezwała państwa członkowskie do zapewnienia dostępu do minimalnej ilości wody dla wszystkich obywateli zgodnie z zaleceniami WHO. Zobowiązała się również, że będzie nadal „ułatwiać dostęp do bezpiecznej wody pitnej dla całej ludności za pośrednictwem polityki ochrony środowiska”. Jest to zgodne z celem nr 6 zrównoważonego rozwoju oraz powiązaniem zadaniem dotyczącym zapewnienia dla wszystkich powszechnego i sprawiedliwego dostępu do bezpiecznej wody do picia po przystępnej cenie. Aby odnieść się do tych aspektów dostępu do wody, które wiążą się z jakością i dostępnością, oraz w ramach odpowiedzi na inicjatywę Right2Water, a także aby wnieść wkład we wdrażanie zasady 20 Europejskiego filaru praw socjalnych, która stanowi, że „każdy ma prawo dostępu do podstawowych usług dobrej jakości, w tym wody”, problem dostępu do wody państwa członkowskie powinny rozwiązywać na poziomie krajowym, przy czym powinny one korzystać z pewnej swobody uznania co do rodzaju wdrażanych środków. Powinno się to odbywać poprzez działania mające na celu poprawę dostępu dla wszystkich do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w szczególności poprzez **instalowanie, tam gdzie jest to technicznie wykonalne, urządzeń do poboru wody w przestrzeniach publicznych na zewnątrz i w budynkach, a także poprzez działania mające na celu upowszechnianie korzystania z wody z kranu**, na przykład poprzez zachęcanie do nieodpłatnego udostępniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w administracji publicznej i budynkach publicznych lub nieodpłatnego, lub po uiszczeniu drobnej opłaty za usługę, udostępniania takiej wody klientom w restauracjach, w punktach gastronomicznych i cateringowych.

(...)

(40) Pogłębienie wiedzy konsumentów w zakresie odpowiednich informacji oraz większa przejrzystość powinny zmierzać do zwiększenia zaufania obywateli do dostarczanej wody i do usług zaopatrzenia w wodę oraz doprowadzić do zwiększonego wykorzystania wody z kranu jako wody do picia, co mogłoby przyczynić się do zmniejszenia wykorzystania tworzyw sztucznych, ilości śmieci i emisji gazów cieplarnianych oraz mieć pozytywny wpływ na przeciwdziałanie zmianie klimatu i na środowisko jako całość.

Artykuł 1

Cele

1. Niniejsza dyrektywa dotyczy jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dla wszystkich w Unii.
2. Celami niniejszej dyrektywy są ochrona zdrowia ludzkiego przed niepożądanymi skutkami wszelkiego zanieczyszczenia wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi poprzez zapewnienie, aby była ona zdrowa i czysta,

a także **poprawa powszechnego dostępu do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi**.

Artykuł 4

Obowiązki ogólne

1. Bez uszczerbku dla ich obowiązków wynikających z innych przepisów prawa Unii, państwa członkowskie stosują środki niezbędne do zapewnienia, aby woda przeznaczona do spożycia przez ludzi była zdrowa i czysta. W celu spełnienia minimalnych wymogów niniejszej dyrektywy woda przeznaczona do spożycia przez ludzi jest zdrowa i czysta, jeśli spełnia wszystkie następujące wymogi: a) woda ta jest wolna od wszelkich mikroorganizmów i pasożytów oraz wszelkich substancji w ilościach lub stężeniach, które stanowią potencjalne niebezpieczeństwo dla zdrowia ludzkiego; (...)

Artykuł 5

Standardy jakości

1. Państwa członkowskie ustalają wartości mające zastosowanie do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dla parametrów określonych w załączniku I.

Artykuł 16

Dostęp do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

1. Bez uszczerbku dla art. 9 dyrektywy 2000/60/WE oraz zasad pomocniczości i proporcjonalności, przy jednoczesnym uwzględnieniu lokalnych, regionalnych i kulturowych perspektyw oraz okoliczności dystrybucji wody, państwa członkowskie stosują wszelkie niezbędne środki, aby poprawić lub utrzymać dostęp dla wszystkich do wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w szczególności dla wrażliwych i zmarginalizowanych grup określonych przez państwa członkowskie.

(...)

2. W celu upowszechniania korzystania z wody z kranu przeznaczonej do spożycia przez ludzi państwa członkowskie zapewniają urządzenia do poboru wody w przestrzeniach publicznych na zewnątrz i w budynkach, tam gdzie jest to technicznie wykonalne, w sposób proporcjonalny do zapotrzebowania na takie środki oraz przy uwzględnieniu szczególnych warunków lokalnych, takich jak klimat i geografia.

Państwa członkowskie mogą również

zastosować następujące środki, aby upowszechnić korzystanie z wody z kranu przeznaczonej do spożycia przez ludzi:

- a) szersze informowanie na temat najbliższych urządzeń do poboru wody na zewnątrz i w budynkach;
- b) organizacja kampanii informacyjnych dotyczących jakości takiej wody;
- c) zachęcanie do udostępniania takiej wody w budynkach administracji publicznej i użyteczności publicznej;
- d) zachęcanie do nieodpłatnego lub po uiszczeniu drobnej opłaty za usługę udostępniania takiej wody klientom w restauracjach, w punktach gastronomicznych i cateringowych. ■

Wdrożenie nowej dyrektywy UE 2020/2184 – CZY BĘDZIE DOFINANSOWANIE?

Przyjęcie nowej dyrektywy w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (2020/2184) ma na celu poprawę bezpieczeństwa wody pitnej przez uaktualnienie wymaganych wartości badanych parametrów jakościowych zgodnie z postępem technicznym, oraz zwiększenie powszechnego dostępu do wody. Dodatkowo dyrektywa wprowadza szereg zmian, związanych m.in. z koniecznością ustanowienia jednolitej europejskiej listy dla materiałów do kontaktu z wodą pitną, ograniczeniem wycieków czy obowiązkiem informowania konsumentów na temat jakości wody wodociągowej.

W latach 2014–2020 Ministerstwo Infrastruktury realizowała projekt „Opracowanie Programu inwestycyjnego w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi”, który finansowany jest z funduszy europejskich w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na te lata.

Obecnie trwa szacowanie potrzeb finansowych i możliwości alokacji krajowych środków publicznych w planowanych przedsięwzięciach. Unia przewiduje dofinansowania w zakresie dostosowania się do nowych przepisów. Zakłada to wieloletnia Rama Finansowa Unii

Europejskiej na lata 2021–2027. O dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności będą mogły ubiegać się przedsiębiorstwa i instytucje działające w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Podstawą otrzymania dofinansowania jest opracowanie krajowego planu inwestycyjnego, do którego niezbędna będzie analiza danych pozyskanych m.in. od urzędów, instytucji, czy też konsumentów. W tym celu zostały przygotowane ankiety, które trafią do sześciu typów odbiorców, w tym do gmin i przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych. Ankiety te dostępne są na stronie ministerstwa. ■

AMB

Właścicielem marki jest:

Topserw Stanisław Echilczuk, Mirosław Kuziuk Spółka Jawna
05-220 Zielonka, ul. Marecka 66a

email: info@zdrojownia.pl

tel. +48 22 771 04 56, +48 883 390 585, fax +48 22 771 93 80

www.zdrojownia.pl